

Referat

Forvaltning: Miljø natur og landbrug

Møde vedr.: Referat fra styregruppemøde d. 16.01.2019 ang. Gudenåregulativet

Mødested: Viborg Kommune

Mødedato: 16-01-2019

Sendes til: Mødedeltagerne+regulativgruppen

Deltagere:

Viborg Kommune: Formand for Klima- og Miljøudvalget Stine Damborg Hust (SD) og næstformand for udvalget Kai O. Andersen (KOA). Teknikere: Jørgen Jørgensen (JJ), Søren Nordahl Hansen og Rolf Christiansen.

Silkeborg Kommune: næstformand for udvalget Flemming Heiberg (FH). Teknikere: Morten H. Jespersen og Poul Hald Møller.

Favrskov Kommune: Formand for Teknik- og Miljøudvalget Anders G. Christensen (AGC) og medlem af udvalget Søren Gade. Teknikere: Jens Albert Hansen og Christian Overgaard Christensen.

Randers Kommune Formand for Miljø- og teknikudvalget Frank Nørgaard (FN) og medlem af udvalget Karen Lagoni (KL). Teknikere: Nels G. Markussen og Hanne Wind-Larsen (referent).

Referat:

1. Velkomst v/ Stine Damborg, formand for Klima og Miljøudvalget i Viborg kommune.
2. Frokost.
3. Redegørelse for beslutning i de enkelte kommuner om grødeskæringens omfang v/ repræsentanter for Silkeborg, Favrskov, Viborg og Randers kommuner (Bilag: Notat med de 4 kommuners beslutninger):

Viborg Klima- og Miljøudvalget besluttede, at der arbejdes videre med gennemførelsen af et regulativ med to ordinære grødeskæringer i Gudenåen, og at sagsbehandlingen derfor fortsættes med henblik på, at der, efter indhentning af udtalelse fra Miljøstyrelsen, kan meddeles en dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3.

Silkeborg Klima- og Miljøudvalget vil for habitatstrækningen ikke gøre brug af undtagelsesbestemmelsen. Der arbejdes videre med én årlig skæring i 7 meters bredde på hele strækningen med mulighed for ekstraordinær skæring efter objektive kriterier.

Favrskov Teknik og Miljøudvalget fastholder én årlig skæring i hidtidig skærebredde.

Randers Byrådet godkendte, at der arbejdes videre med én ordinær grødeskæring.

4. Kort redegørelse for status og bemærkninger til det videre sagsforløb v/ Jørgen Jørgensen, chef for Natur og Vand i Viborg Kommune. (Bilag – JJ power point).

JJ gjorde status og lagde op til en drøftelse af følgende forhold:

- Hvad er den teoretiske mulighed for et strækningsbaseret regulativ med forskellige vedligeholdelses hyppigheder?

- Det er ikke fagligt et godt regulativ med to skæringer på en kortere isoleret strækning, når der nedstrøms kun skæres én gang.
- Er der mulighed for genovervejelse i de fire kommuner?
- Hvis der ikke kan opnås enighed om antal grødeskæringer, skal uenigheden forelægges ministeren jf. vandløbslovens §7 stk. 2.

Den videre proces for regulativet efter fastlæggelse af antal grødeskæringer er udarbejdelse af en miljøvurdering og foreløbig vedtagelse af forslaget i de fire kommuner. Udover hyppigheden af ordinær grødeskæring er der meget andet, som vil blive behandlet i forbindelse med regulativ godkendelsen. Bl.a. skal proceduren med objektive kriterier for, om ekstraordinær grødeskæring kan iværksættes, indarbejdes i regulativet.

Inden godkendelsen skal regulativet konsekvens vurderes efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der skal laves en vurdering i forhold til habitatdirektivets bestemmelser, herunder bilag IV-arter, også med henblik på dispensations ansøgning, hvis det bliver aktuelt.

Herefter skal forslaget fremsendes til godkendelse hos Miljøstyrelsen, med efterfølgende 8 ugers offentlig høring inden regulativet kan godkendes af de fire Byråd.

5. Politisk drøftelse af muligheder for fremtidig grødeskæringspraksis i lyset af kommunernes beslutninger.

FN, Randers tror ikke på enighed og anbefaler uenigheden sendt til afgørelse af ministeren. Han så gerne et regulativ med to grødeskæringer og håber, at ministeren vil tage højde for fremtidens højere vandstand.

SD, Viborg tror ikke, at det vil gøre nogen forskel at gå tilbage til byrådet, og anbefaler at uenigheden fremsendes til ministeren.

KOA, Viborg vurderer, at der er enighed om, at man ikke kommer videre og anbefaler, at uenigheden fremsendes til ministeren.

AGC, Favrskov mener overordnet, at ministeren og folketinget bør orienteres om kompleksiteten af de samlede problemstillinger i Gudenåen, regulativ og Tangeværket, så der kan gives nogle rammebetingelser for en helhedsbetragtning med løsning for Tangeværkets fremtid.

KL, Randers støttede dette synspunkt.

JJ samlede op og konkluderede, at der er uenighed, og at uenigheden herefter må afgøres af ministeren. Beslutningen om at overlade til ministeren at træffe afgørelse skal forelægges til politisk godkendelse i de enkelte kommuner før fremsendelsen til Miljøstyrelsen.

6. Evt.

Notat

Emne: Status for Silkeborg, Favrskov, Viborg og Randers kommuners behandling af det fremtidige omfang af grødeskæring i Gudenåen.

På styregruppemødet den 15. maj 2018 blev det besluttet, at styregruppen ønsker at sikre sig, at der er enighed og opbakning til den nuværende løsning eller andre løsninger.

Derfor ønsker styregruppen, at byrådene får fremlagt de foreliggende resultater af § 3 vurderingen, Silkeborg Kommunes habitatvurdering og Silkeborg Kommunes beslutning om at gøre brug af undtagelsesbestemmelser eller ej. Ud fra dette træffes beslutning i de enkelte kommuner, om man stadig ønsker at gå videre med de to skæringer som tidligere vedtaget af byrådene.

Som forudsætning for at komme videre i processen med at revidere regulativet blev det besluttet, at Silkeborg Kommune forud for behandling i byrådene må tage stilling til, om man ønsker at fravige Natura-2000 reglerne og gøre brug af undtagelsesbestemmelserne.

I kommunerne har behandlingen ført til følgende beslutninger:

Silkeborg Kommune:

Klima- og Miljøudvalget behandlede indledningsvis, om man ønsker at fravige Natura-2000 reglerne og gøre brug af undtagelsesbestemmelserne på den strækning i Silkeborg kommune hvor Gudenåen forløber i Natura-2000 området.

Klima- og Miljøudvalget traf onsdag 8. august 2018 beslutning om det fortsatte arbejde med ændret vedligeholdelse i regulativet for Gudenåen Silkeborg–Randers, herunder også om, i hvilket omfang man ønsker at gøre brug af habitatdirektivets undtagelsesbestemmelser.

Beslutning:

”Der arbejdes videre med en revision af Regulativ for Gudenåen Silkeborg – Randers indenfor principperne i det gældende regulativ. Der arbejdes videre med mulighed for at fastsætte objektive kriterier for ekstraordinær skæring. Udenfor habitatsområdet genoptages spørgsmålet om bredde og hyppighed af grødeskæringen efter udvalgets besigtigelsestur.

Habitatsdirektivets undtagelsesbestemmelser tages ikke i anvendelse p.t.

Der arbejdes videre med undersøgelse/iværksættelse af andre tiltag til imødegåelse af konsekvenserne af vandstanden.”

Link til beslutningsprotokol:

<https://silkeborg.dk/Handlers/Modules/ESDH/PdfHandler.ashx?id={53F8551E-0B36-4279-A5F9-23154935A1B4}&type=3&index=0>

Efterfølgende behandlede Klima- og Miljøudvalget sagen den 7. november 2018:

Beslutning:

”Der arbejdes videre med 1 skæring i 7 meter, og mulighed for ekstraordinær skæring. Susanne Jacobsen og Flemming Heiberg ønsker der skal arbejdes videre med mulighed for 2 ordinære skæringer i 7 meter, og mulighed for ekstraordinær skæring. Vurdering af nye moderne metoder til grødeskæring indgår i det videre arbejde, gerne med virkning fra 2019.

Forslag til fastsættelse af objektive kriterier for ekstraordinær grødeskæring indgår i det videre arbejde.”

Link til beslutningsprotokol:

<https://silkeborg.dk/Handlers/Modules/ESDH/PdfHandler.ashx?id={797BCC6C-6711-4867-AB0B-5934E2376AB9}&type=3&index=0>

Favrskov Kommune:

Indstilling:

Direktøren for Teknik og Kultur indstiller til Teknik og Miljøudvalget:

1. At Byrådets beslutning af 24.januar 2017 omgøres således, at den hidtidige skærebredde og praksis med én årlig ordinær grødeskæring fastholdes.

Beslutning:

Teknik- og Miljøudvalget, 8. november 2018:

Fraværende: Ingen

Godkendt

Link til beslutningsprotokol:

<http://polweb.nethotel.dk/Produkt/PolWeb/default.asp?p=favrskov07&page=document&docId=89839&itemId=89856>

Viborg Kommune:

Indstilling:

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter, hvorvidt det ønsker at gå videre med gennemførelse af et regulativ med 2 ordinære grødeskæringer i Gudenåen, og at sagsbehandlingen derfor fortsættes med henblik på,

at der, efter indhentning af udtalelse fra Miljøstyrelsen, kan meddeles en dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 01-11-2018

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

1. at forvaltningen arbejder videre med gennemførelse af et regulativ med 2 ordinære grødeskæringer i Gudenåen, og at sagsbehandlingen derfor fortsættes med henblik på, at der, efter indhentning af udtalelse fra Miljøstyrelsen, kan meddeles en dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3.

Link til beslutningsprotokol: <https://kommune.viborg.dk/Politik/Dagsordener-og-referater/Dagsordner-og-referater-fra-byraad-udvalg-raad-naevn-2018til2021/Klima-og-Miljoedvalget/2018/11/01112018201811011200#7>

Randers Kommune:

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at udvalget beslutter om forvaltningen skal arbejde videre med, at det nye regulativ skal indeholde 2 ordinære grødeskæringer i Gudenåen, eller om den nuværende årlige ordinære grødeskæring i det gældende regulativ skal fastholdes.

Miljø- og teknikudvalget, 22. oktober 2018, pkt. 150:

Miljø- og teknikudvalget indstiller, at forvaltningen skal arbejde videre med 1 ordinær grødeskæring.

For 2 ordinære grødeskæringer stemte Frank Nørgaard, Anders Henrik Jensen og Niels Erik Christensen.

Link til beslutningsprotokol: <https://dagsordener.randers.dk/vis/pdf/dagsorden/d4ab6145-7867-4707-9166-c34f1bb0d009?redirectDirectlyToPdf=false>

Økonomiudvalget, 5. november 2018, pkt. 297:

Miljø og teknikudvalgets indstilling blev indstillet godkendt. For stemte Torben Hansen, Anne Hjortshøj, Lise-Lotte Leervad Larsen, Ellen Petersen og Bjarne Overmark.

For to grødeskæringer stemte Christian Brøns, Louise Høeg, Anders Buhl- Christensen og Frank Nørgaard.

Lise-Lotte Leervad Larsen deltog som stedfortræder for Steen Bundgaard.

Link til beslutningsprotokol: <https://dagsordener.randers.dk/vis/pdf/dagsorden/c6ecfbf6-1d19-4629-ab34-6df573e476c2?redirectDirectlyToPdf=false>

Louise Høeg deltog som stedfortræder for Claus Omann Jensen.

Byrådet, 12. november 2018, pkt. 583:

Godkendt med 19 stemmer for og 12 stemmer imod, at forvaltningen skal arbejde videre med 1 ordinær grødeskæring. Imod stemte Venstre og Dansk Folkeparti.

For 2 ordinære grødeskæringer stemte Venstre og Dansk Folkeparti.

Stine Ejby deltog som stedfortræder for Henning Jensen Nyhuus.

Christian Boldsen deltog som stedfortræder for Anders Buhl-Christensen.

Jens Peter Hansen deltog som stedfortræder for Katrine Fruelund.

Link til beslutningsprotokol: <https://internedagsordener.randers.dk/vis/?iframe=true#d89a0faa-89fa-4ae5-82fd-2fd888194065&punktid=76cd7605-06b4-46e4-874e-3cec40297299>

4. Status og bemærkninger til det videre sagsforløb

Jørgen Jørgensen,
Chef for Natur og Vand i Viborg Kommune.

VIBORG
KOMMUNE

Beslutninger i den politiske styregruppe 1

Styregruppen tilkendegiver, at målet for regulativrevisionen er at genskabe sommervandstande fra før, vandremuslingens indvandring i Gudenåsystemet satte gang i grødevæksten.

Beslutninger i den politiske styregruppe 2

På baggrund af de gennemførte analyser og byrådenes beslutninger ønskes styregruppen at arbejdsgruppen fortsætter på nedenstående grundlag:

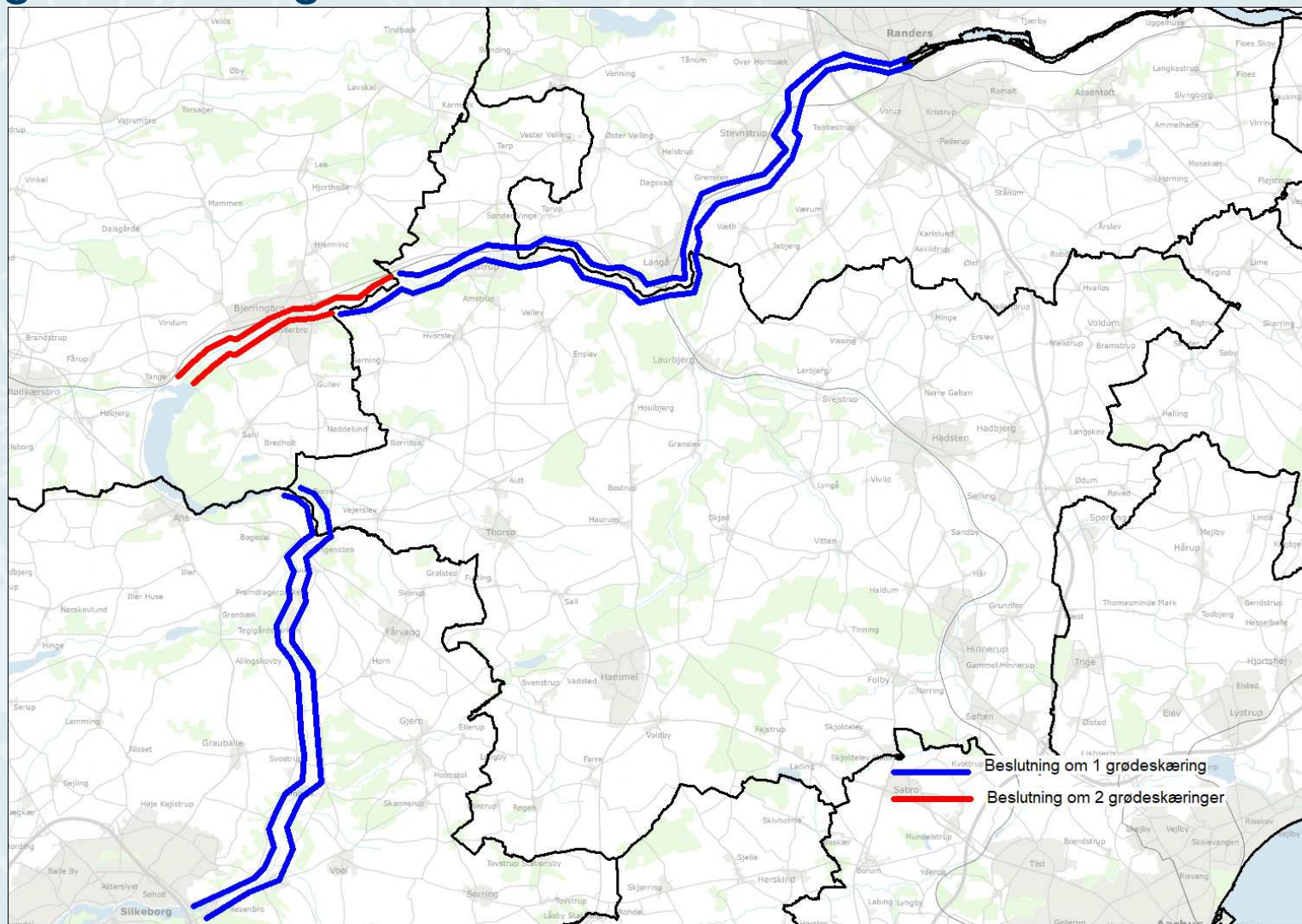
- at der kan skæres grøde 2 gange i grødeskæringssæsonen i en 10 m bred strømrønde på hele den regulativomfattede strækning af Gudenåen. Gennem Sminge Sø og Tange Sø videreføres den nuværende strømrønde på 20 meter.
- Der skal være mulighed for en ekstraordinær grødeskæring fastlagt ved objektive kriterier for, hvornår en sådan ekstraordinær grødeskæring bør finde sted.
- Den besluttede grødeskæringspraksis skal evalueres efter 3 års virke i forhold til effekten på vandstand og vandplanter.

Beslutninger i den politiske styregruppe 3

På sit møde den 15. maj 2018 besluttede styregruppen:

- At byrådene får fremlagt de foreliggende resultater af § 3 vurderingen, Silkeborg Kommunes habitatvurdering og Silkeborg Kommunes beslutning om at gøre brug af undtagelsesbestemmelser eller ej
- Ud fra dette træffes beslutning i de enkelte kommuner, om man stadig ønsker at gå videre med de to skæringer som tidligere vedtaget af byrådene
- Som forudsætning for at komme videre i processen med at revidere regulativet blev det besluttet, at Silkeborg Kommune forud for behandling i byrådene må tage stilling til, om man ønsker at fravige Natura-2000 reglerne og gøre brug af undtagelsesbestemmelserne

Politisk beslutninger i byrådene ultimo 2018 om antal grødeskæringer

Udkast til regulativ – status

Den videre proces 1

- **Bekg. § 4.** Ved udarbejdelse af forslag til regulativ for vandløb, der gennemløber flere kommuner, skal der forhandles mellem vandløbsmyndighederne for at sikre, at der ikke i regulativet fastsættes bestemmelser om vandløbsvedligeholdelse m.v., som hindrer opfyldelse af målsatte anvendelser andre steder i vandløbssystemet.

Ved fortsat uenighed mellem vandløbsmyndighederne:

- **VII. § 12 a.** Ændring af regulativer for offentlige vandløb, der gennemløber flere kommuner, kan kun ske under behørig hensyntagen til det samlede vandløbssystem.
- **VII. § 7. Stk. 2.** Uenighed mellem vandløbsmyndigheder afgøres af miljø- og fødevareministeren.

Udkast til regulativ – status

Den videre proces 2

- Ved fælles beslutning om 1 årlig grødeskæring
 - Indledes med en Miljøvurdering – kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet
 - Fremlægges i 8 ugers offentlighedsfase
 - Foreløbig vedtagelse af forslaget og indsendelse med henblik på godkendelse til Miljø- og Fødevareministeriet
 - Når forslaget er godkendt af Miljø- og Fødevareministeriet, vedtager vandløbsmyndigheden regulativet endeligt

Hvis det besluttet at den hidtidige grødeskæringstermin skal ændres skal det **vurderes**, om den ønskede ændring indebærer behov for en forudgående dispensationsbehandling efter naturbeskyttelseslovens § 3 og en vurdering af påvirkning af Bilag IV arter.

- Ved fælles beslutning om 2 årlige grødeskæringer

Så træder den fulde procedure i kraft med dispensationsbehandling efter naturbeskyttelseslovens § 3 og en vurdering af påvirkning af Bilag IV arter

Udkast til regulativ -status

- Der foreligger et gennemarbejdet udkast til regulativ
- Regulativet er baseret på vandløbets aktuelle tilstand (seneste opmåling)
- Opdelt i strækninger med krav til vandføringsevne og strækninger (stuvningspåvirkede) med teoretisk skikkelse
- Sminge sø og Tange sø er beskrevet ved strømrendebredder
- Vedligeholdelse omfatter oprensning, grødeskæring og evt. kantskæring
- Vedligeholdelsen udføres af Gudenaacentralen med hjemmel i
 - a) koncessionsaftalen
 - b) Vandløbslovens § 12 stk. 3
- Der gennemføres årligt to grødeskæringer efter behov i 10 m bredde (søer undtaget)
- En ekstraordinær grødeskæring kan gennemføres efter vurdering med udgangspunkt i objektive kriterier

Udkast til regulativ – status

Ekstraordinær grødeskæring

Myndigheden gennemfører følgende undersøgelser og vurderinger forud for endelig beslutning om gennemførelse af ekstraordinær grødeskæring:

1. Når de udløsende kontrolvandspejlskoter overskrides, undersøges grødetilstanden i strømrønden på hele den strækning, hvor overskridelsen forekommer, henholdsvis på strækningen Silkeborg-Tange Sø og strækningen Tangeværket-Randers.
2. Der foretages vurdering af, om grødemængden kan være medvirkende årsag til den ekstraordinært høje vandstand, og om skæring af grøden i strømrønden vil kunne have en betydende effekt på vandstanden.

Udkast til regulativ – status

Ekstraordinær grødeskæring

- Silkeborg Kommune: Forslag til fastsættelse af objektive kriterier for ekstraordinær grødeskæring indgår i det videre arbejde.
- Favrskov-, Viborg- og Randers kommuner: Har ikke behandlet spørgsmålet.
- Forslag: Nuværende oplæg til ekstraordinær skæring indgår i det videre arbejde og behandles sammen med regulativets øvrige indhold i forbindelse med den politiske fremlæggelse af udkast til regulativ